

pov.

POINT OF VIEW INTERNATIONAL



Pia Christmas-Møller: Helle Thorning-Schmidts verden

Udgivet 22/10/2017 — af Pia Christmas-Møller

A NMELDelse - Selv med den største velvilje og stærkeste læselup bliver man ikke klogere på Helle Thorning-Schmidts politiske projekt, skriver Pia Christmas-Møller i denne anmeldelse af den tidligere statsministers erindringsbog. Til gengæld får læseren et godt indblik i den intense dynamik og voldsomhed, der præger dansk toppolitik, og mediemøllens vinder-taber mekanikker og ikke mindst i mennesket HTS' verden og værdigrundlag.

Den seneste bog om Helle Thorning-Schmidt (HTS), *Hvad man ikke tør af*, er hverken en biografi eller en selvbiografi i klassisk forstand. Den er også langt fra et stykke analytisk samtidshistorie med større politiske afsløringer. Flere har på den baggrund allerede udtrykt skuffelse over, hvad bogen ikke er, medens en anmelder har givet udgivelsen point for at være "en selvretfærdighedsbog". Det første forekommer ikke fair, da en bog bør vurderes på dens egen præmis. Det andet er ikke specielt rammende for indholdet.

Bogen præsenterer sig således som HTS' egen beretning om sit liv frem til nu. Hendes historie formidles af den loyale og ukritisk skrivende journalist Nina Munch-Perrin. Den lykkes meget fint med at nuancere billedet af Danmarks første kvindelige statsminister. Og man får et godt indtryk af, hvad der har været betydningsfuldt for formningen af hendes person frem til i dag. Samtidig gives et levende kig ind i vilkårene i toppen af dansk politik.

“

De bagved liggende negative vibrationer og motiver for denne kritik ligger i forlængelse af den offentlige tvivl på og intimidering af hendes kompetencer, som hendes modstandere gang på gang nærrede sammen med fortællingen om en kold kvinde i Gucci-look fra jetsettet uden et ægte socialdemokratisk (moder)hjerter

Selvom det ville være såre forståeligt, om HTS ikke havde kunnet modstå den næsten overmenneskelige fristelse til et mere metodisk opgør med de mange uretfærdigheder og personligt intimiderende forsmædeligheder, hun må have oplevet at skulle stå model til over hendes år som Socialdemokratiets formand, er hun mådeholden i sine forsvarende modangreb på det konkrete plan.

I et helt tiår var hun i lange perioder under nærmest konstant angreb. Ikke bare politisk men også på det stærkt personlige plan. Og det uden reel mulighed for at forsvare sig

Den anden kind

Det ligger i partileder og statsministerrollen at være ansvarlig for hele partiet og for hele landet. Og de hensyn kræver oftest, at man vender den anden kind til nedrige bagholdsangreb.

Dem var der mange af, ikke mindst internt men også eksternt med skattesagen som det mest ekstreme eksempel. Bortset fra et par stiletsvirp til særligt de tidligere formænd, Lykketoft og Nystrup Rasmussen – men også en distanceren til både Sass Larsen, der gik fra vigtig støtte til farlig modstander og Ritt Bjerregaard, der også startede som mentor og støtte, men ligeledes udviklede sig til kritiker og endog anfører i forsøg på politisk "attentat" – er der ikke meget at komme efter for de blodhungrende politiske husarer og nørdere, der trygt placeret på sidelinjen tiltrækkes af råt kød inde på den politiske arena.

Nogle har i anmeldelser og i den foreløbige offentlige debat fremhævet, at Thorning ikke selv har ført pennen.

Det er sket med subtilt placerede undertoner om, hvorvidt det måske skyldtes manglende evner for at skrive eller simpel overfladiskhed. De bagved liggende negative vibrationer og motiver for denne kritik ligger i forlængelse af den offentlige tvivl på og intimidering af hendes kompetencer, som hendes modstandere gang på gang nærrede sammen med fortællingen om en kold kvinde i Gucci-look fra jetsettet uden et ægte socialdemokratisk (moder)hjerte.

Faktisk er den valgte form en logisk konsekvens af de budskaber og korrektioner til det offentlige (vrang)billede, som HTS har størst behov for bliver justeret.

“

Det er magtpåliggende for HTS at invitere os mere ind i hendes verden. Et sted, hvor man har ambitioner og gør sig umage. Viser tolerant respekt og omsorg for andre, men også for institutioner og traditioner. Værdighed er en kerneværdi

Det ville dårligt kunne lykkes i en selvbiografi, da forudsætningen er, at inddrage (livs)vidner som dokumentation, fordi en hel del handler om de personlige kvaliteter. Valget af tredjeperson som fortæller er nødvendig for at nå målet. Simpelthen.

Det er tydeligt, at HTS har følt sig voldsomt ukomfortabel ved store dele af det i offentligheden skabte billede af hende. Fuldt forståeligt.

Særligt ramte vist de gentagne udsagn om, at man ikke kunne mærke, hvem personen Helle var samtidig med fremstillingen af en cool storbytype, der ikke har andet end magt og karriere i hovedet.

HTS' verden

I hvert fald er det magtpåliggende for HTS at invitere os mere ind i hendes verden. Et sted, hvor man har ambitioner og gør sig umage. Viser tolerant respekt og omsorg for andre, men også for institutioner og traditioner. Værdighed er en kerneværdi. Og til værdig optræden hører pæne manerer, pæn påklædning, overblik og kontrol over følelser og opførsel.

Vi bliver betroet, at hun med årene har fået et stærkere forhold til tro og kristendom; at hun fortryder, at døtrene ikke er døbt. Hvordan hun oplever sig selv som royalist og feminist.

Tvivlen om, hvem der var inde bag den perfekte makeup og ulastelige fremtoning med tendens til britisk konservativ sirlighed og tøjudtryk dukkede tit op. De forhørsagtige og betvivlende spørgsmål til forvaltningen af moderrollen, forældreskabet – for slet ikke at tale om intimideringen af det mest intime i et ægteskab – var stærkt sårende og forekom som en unfair pris for at ville værne om privatlivet og holde den "politiske forurening" væk fra børnenes daglige liv.

Det er et gennemgående spor i bogen at vise den familiære, moderlige og vennelske, loyale og humørfyldte side sammen med den professionelt ansvarlige tilgang til opgaverne.

Opvæksten, forældrenes skilsmisse og forholdene til særligt moren, søsteren og ikke mindst egne børn fylder ganske meget. Farens præg beskrives sammen med Stephen Kinnock og svigerfamiliens rolle. Privat og politisk sættes dermed en god forståelsesramme for udviklingen af HTS' personlighed.

Hendes usikre teenagekamp med rampelysets tiltrækningskraft på dansegulvet og frygten for selvsamme føder mantraet "hvad man ikke dør af".

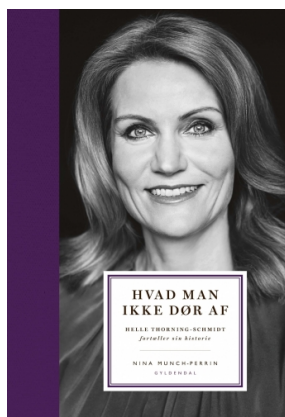
Og det modnes, godt støttet af moren, til et nærmest frygtløst mod og en disciplineret viljestyrke: "Nu gør jeg det."

Drevet af store ambitioner og trang til at være forrest og i centrum blev de nødvendige midler taget målrettet i brug.

Nu gør jeg det

I bogen beskrives HTS' suveræne styrke som edderkoppen, der opbygger og plejer store netværk allerede fra ungdomsårene.

Som læsningen skrider frem, får man næsten en oplevelse af "namedropping". Stort er i hvert fald antallet af særligt internationale navne med positioner, der bliver nævnt, i forhold til det betydelige fravær af referencer til selve indholdet i de politiske ideer og diskussioner med selvsamme.



OMSLAGSGRAFIKER: MORTEN GORM. GYLDENDAL.

Kapitlet om skattesagen står stærkt både som symbol på svinestregers dybe rækkevidde også ind i det private familierum, og på hvordan sammenholdet er forudsætning for politisk overlevelse.

Her udstilles sårbarhed og styrke – og et foreløbigt lavpunkt i dansk politik og medieverden!

Der rutes som nævnt ikke med politisk refleksion, endsige nyheder. Den politisk-psykologiske betydning af forbrødringen mellem S og SF på de Radikales og særligt på Vestagers ydmygende bekestning bruges ikke som fremadrettet læring. Ej heller presset på et forpjusket SF med en svækket Søvnald ovenpå et brat valgnederlag giver anledning til lærende bearbejdning af regeringsprojektets indre opløsning og voldsomme kollaps.

Man forstår parti- og regeringslederens ærgrelse over den top-ubekvemme timing i Nyrups offentlige opråb i Dong-sagen. Meldingen satte fut i den ulmende ild i regeringstoppen.

Et politisk dyr, en ronkedor fra den eksklusive have med forhenværende partiformænd, som egentlig var sendt på pension, havde stadig så meget rullende blod fyldt med samfundengagement i sig, at han ikke kunne holde sig i ro. Der blev trukket i den helt store alarmklokke.

“

Jeg har jo altid haft det der konstante fokus på at trække partiet ud af dets tryghedszone'. Det fortaber sig imidlertid fuldstændigt, hvad der menes at ligge af politisk, samfundsmæssigt potentiale i dette konstante fokus

En politisk elefant. Socialdemokrat. Økonomisk uddannet, fhv. direktør i Lønmodtagernes Dyrtidsfond med konkret indsigt og politisk erfaring med netop kapitalfonde var oprigtigt bekymret. Det var mere end SF kunne holde til. Skaden var uoprettelig.

Der skelnes ikke rigtigt mellem karakteren af Nyrups opråb, Ritts Røde Skole og Lykketofts illoyale utaknemmelighed for hjælpen til to topposter. I beskrivelsen af såvel løftebrudsdiskussionen som af forholdet til Partiets og Bevægelsens bagland bliver væsentlige udeladelser eller forglemmelser til huller, der spærrer for en dybere forståelse.

Det er min passion

Håndteringen af den økonomiske krise fyldte regeringens politiske dagsorden, som andre med nogen foragt gav overskriften "nødvendighedens politik."

Interessant kunne det have været at læse HTS' syn på den nære og superloyale finansminister Corydons opsigtsvækkende og langvarigt debatskabende kronik om "konkurrencestaten", men selv med den største velvilje og stærkeste læselup bliver man altså ikke klogere på Thornings politiske projekt.

Det tætteste vi kommer et politisk *commitment* og et gennemgående tema er hhv. EU-engagementet og ønsket om at reformere Socialdemokratiet.

Bemærkelsesværdigt er valget af eksempel på indsatsen og engagementet i Europa-Parlamentet: Et udspil fra valgkampen med forslag om nogle dogmeregler for åbenhed omkring parlamentarikerens regnskaber sammen med ønsket om at nedlægge Strasbourg som det ene af to sæder for parlamentet.

Alligevel kommer der en sag om brug af bonuspoint til en flyrejse, så datteren kunne komme på besøg i Bruxelles. En forside foræret af HTS' egen åbenhed. Men jo også af hendes adfærd. Det første noteres. Ikke det sidste...

Den nationale reformiver dokumenteres med ønsker om at gøre Socialdemokratiet "valgbare" til regeringsmagten. "Det er min passion", hedder det fra hovedpersonen selv.

“

Hjemme gik Danmarks statsminister således under det kærligt mente kælenavn Hannah Montana, opkaldt af pigernes venner efter Disneyfiguren med det hemmelige dobbeltliv. Hun er en umulius den halve tid og en heltinde i resten

Det underbygges med nogle bemærkninger, der identificerer den manglende samklang med befolkningen i særligt udlændinge- men også i skattepolitikken som værende hovedårsagen til, at man ikke sad på regeringsmagten.

Flere gange citeres HTS for: "Jeg har jo altid haft det der konstante fokus på at trække partiet ud af dets tryghedszone". Det fortaber sig imidlertid fuldstændigt, hvad der menes at ligge af politisk, samfundsmæssigt potentiale i dette "konstante fokus". Bortset fra hvis magten i sig selv er et så oplagt mål, at det bliver indforstået og unødvendigt at beskrive, hvad den nærmere skal bruges til.

Socialdemokratiets tab af førstefødselsretten til regeringsmagten i 1980'erne, som blev cementeret efter Aukens kanonvalg i 1990 uden billet til statsministeriet samt af valgene i 2001 og -05 med deraf følgende mange formandsopgør, ligger nok som et underliggende partitraume.

Der gives til gengæld læseren et godt indblik i den intense dynamik og voldsomhed, der præger dansk toppolitik. Og mediemøllens vinder-taber mekanikker.

Umulius og heltinde

Svaret på, hvordan HTS kunne klare det uophørlige pres, får vi i beskrivelsen af hendes særlige evne for "bevidst at kunne parkere problemerne".

Når stiletterne og politikeruniformen blev smidt ved hjemkomsten til privaten – som af børnenes venner blev kaldt for klubhuset, fordi der evig og altid var et rend af venner ud og ind til spisning og hygge – var der dømt afkobling med mobilen sat på lydløs. Ofte, vel nærmest som hovedregel med en meget nærværende og interesseret mor, må man forstå. Da datteren spørger til forskellen på en mor og en veninde, svares: "Det afgøres af hvor meget eller lidt, den voksne taler om sig selv."

Hjemme gik Danmarks statsminister således under det kærligt mente kælenavn Hannah Montana, opkaldt af pigernes venner efter Disneyfiguren med det hemmelige dobbeltliv. Hun er en umulius den halve tid og en heltinde i resten ...

“

To ting løber som en særlig rød tråd igennem hele bogen: på den ene side den konstante oplevelse af unfair og ulige vilkår i kampen

med mandlige kandidater om at nå magtens tinde.
Og på den anden side kampen for at bliver
anerkendt som ægte socialdemokrat

Billedet af den dygtige pige fra "flinkeskolen", der opfører sig ordentligt, og som både er flittig og ambitiøs bliver jævnlige og solidt genbekræftet bogen igennem.

Men det søges også modereret med gentagne fremhævninger af den ubændige lyst til fest og farver, sang og dans, der følger med fra teenagelivet ind i voksenårenes karriere. "En heftig festfrekvens", erindrer ægtefællen Stephen blandt de tidlige indtryk af veninden i Brügge...

Bogen formidler et billede af et varmt familiemenneske, usnobbet med humoristisk og selvironisk spræl. Et menneske, en kvinde, ven og mor, der er kompetent og seriøs i sit ansvar, men som også går lige ind i folk med (socialdemokratiske) træsko på. Bl.a. når der hygges igennem med Melodi Grand Prix, slagermelodier og pizza eller med en bog om Linse fra Bryggen...

Indtrykket af det elitære søges nok fastholdt, når det gælder kompetencer og optræden, men ligeså bevidst afbalanceres det med de nærmestes vidneudsagn om de menneskelige kvaliteter og prioriteringer: Venner og familie passes og der smøres madpakker og heppes fra lægterne til den yngstes fodboldkampe. Som i en ganske almindelig familie... bare på lidt ualmindelige vilkår.

Hvis omverdenen troede, at den snorlige disciplin og perfektion blev overført til privaten, må man tro om. Her blev håret slået ud både bogstaveligt og overført forstået. Bevidst prioritering af nærvær kom foran oprydning.

Gucci-Helle

Det vejer altsammen som fin modvægt til det kolde, kontrollerede og ufolkelige jetsetimage med internationalt snit, som den aldeles jordnært folkelige, socialdemokratiske kollega og ikke mindst konkurrent, Freddy Blak, så effektivt fik hende stigmatiseret med via et eneste ord: Gucci-Helle.

To ting løber som en særlig rød tråd igennem hele bogen: på den ene side den konstante oplevelse af unfair og ulige vilkår i kampen med mandlige kandidater om at nå magtens tinde. Og på den anden side kampen for at bliver anerkendt som ægte socialdemokrat.

“

Alt i alt får læseren ikke præsenteret et indgående billede af en visionær leder med konkrete ideer drevet frem af en brændende indre politisk ild. Vi møder til gengæld en person, der modigt griber en enestående mulighed, som Historiens mange forudgående tilfældigheder åbner

Oplevelsen af at have fået en hårdere og anderledes medfart alene pga. kønnet gennemsyrrer fortællingen. Kampen for ligestilling på samfundets øverste magtthylde opleves og beskrives som en politisk sag i sig selv. Faktisk så kraftigt, at man som læser risikerer medskyld i bogens tilbøjelighed til fortrængning af, hvordan f.eks. Krag også følte, at respekten for statsministeransvaret var

uforeneligt med at vise følelser offentligt. At han havde en afslappet og smilende humoristisk side, fik offentligheden først indsigt i ved pressemødet efter afgang d. 3. oktober 1972. Indtil da kæmpede også han med et image som en kold, akademisk regnemaskine ...

Man kunne ønske en lidt skarpere udgrænsning af, hvad der er bestemt af køn og isbryder på et køns vegne. Hvad der skyldes rollen som leder og styrkeposition i parti og medienetværk. Fordele og ulemper ved at kønnene ikke bliver målt på ens parametre med samme vægt. Men nu er det jo netop ikke en kønsanalyse af magtens vilkår, man har fået i hånden ...

Ikke uden et strejf af bidende ironi og bitterhed betegner HTS sig selv som tredjerangs socialdemokrat. Simpelthen fordi hun "kun" selv har valgt at være det. I modsætning til førsterangen, der har kæmpet sig op fra fabriksgulvet, eller de næstbedste, som er født ind i parti og bevægelse via familiedynastier og traditioner.

Måske er det lidt skæbnens ironi, at netop den leder, der gjorde det til sit vigtigste projekt og "passion" at få genetableret Socialdemokratiets førstefødselsret til roret i samfundets maskinrum, har skullet kæmpe så hårdt for anerkendelse blandt sine egne, da det lykkedes.

Måske skyldes det ikke kun kønnet eller manglende socialdemokratiske barnesko i den politiske rygsæk. Måske skal en del af årsagen findes i bogens beskrivelse af, at solidariteten med partiet, kolleger og fællesskabet ikke rigtigt kunne mærkes, når HTS ikke var nummer ét i forreste række ...

Det kombineret med, at engagementet i partiet ikke rakte til idealistisk, frivilligt partiarbejde uden personligt taktisk-strategisk karriere-perspektiv. Den general, der selv har prøvet og husker soldaterlivet, har ofte kortere vej til fodfolkets respekt.

livet efter politik

I sidste afsnit om livet efter politik som leder i det internationale Red Barnet fortælles om nye, lidt usikre begynderskridt med nye krav til en "skarp læringskurve" – også udi ledelsesmæssig kommunikation. Er det mon Helle selv eller forfatteren, der endnu ikke har lært at skelne mellem "det private erhvervsliv" og "NGO-foreningslivet"?

“

Vi møder en person, der modigt griber en enestående mulighed, som Historiens mange forudgående tilfældigheder åbner. Med ansvar, stamina, ambition og pligtfølelse... som ingen kan tage fra hende.

Alt i alt får læseren ikke præsenteret et indgående billede af en visionær leder med konkrete ideer drevet frem af en brændende indre politisk ild. Vi møder til gengæld en person, der modigt griber en enestående mulighed, som Historiens mange forudgående tilfældigheder åbner. Med ansvar, stamina, ambition og pligtfølelse samt mere fokus på resultater end på proces og ideologi opnås resultater for partiet, samfundet – og på det personlige plan – som ingen kan tage fra hende.

Indsatsen fortjener en loyal parts-præsentation.

Det har den nu fået, selvom man kunne have ønsket sig, at den gik dybere. Formatet giver til gengæld mulighed for at nå bredt ud.

Også under juletræerne!

HTS fortæller åbent om den naturlige frustration over at opleve fremmedes indgående beskrivelser og fortolkninger af hendes person, tænkning og motiver: "De kender mig jo slet ikke..." Det gør de så lidt mere nu.

Bogen er velskrevet og letlæst omend med en del gentagelser.

Man kommer vitterligt tættere på mennesket Helle Thorning-Schmidt og får indblik i hendes personlige vej til at klare "det, man ikke dør af" med livsappetit og ved at sige "ja til ting" – også på udfordrende vilkår i stiv kuling.

Nina Munch-Perrin: Hvad man ikke dør af – Helle Thorning-Schmidt fortæller sin personlige historie, Gyldendal, 349 sider 299,95 (vejl.)

Topfoto: [Wikimedia Commons](#).

Kan du lide POV formatet, så skulle du tage at [klikke her og like vores Facebook-side](#). Her får du også alle links til vores nye artikler. Del os gerne med andre. Du kan også tegne et abonnement til 20 kr. om måneden via PayPal under 'Hold POV.International i live' eller via din netbank. Vores kontonummer er: 3409 12107307. Du kan også donere til hele POV.International via MobilePay på 40 12 19 68. Vi udkommer uden annoncer og modtager ikke mediestøtte.



Pia Christmas-Møller

Pia Christmas-Møller er selvstændig rådgiver, konsulent og foredragsholder med forskellige udsendelser til post-war areas via Udenrigsministeriets Freds-og Stabilitets Beredskab. Senest til Hviderusland og det østlige Ukraine.

Blev politisk vakt som 11-årig, udøvende aktiv som 13-årig og medlem af Folketinget som 26-årig. Repræsenterede Det konservative Folkeparti i 21 af de i alt 24 år som MF. Blev valgt som Det konservative Folkepartis partileder i en periode med voldsomme interne kampe ovenpå et dramatisk valgnederlag, der førte til Per Stig Møllers afgang. Har forhandlet et utal af større forlig på bl.a. finanslovs- forsknings-, social-, arbejdsmarkeds-, sundheds- og psykiatrimrådet. Har været partiets politiske, udenrigs-, finans-, IT, social og arbejdsmarkedsordfører – m.m. Været medlem af en stribe delegationer og kommissioner.

Brød med folketingsgruppen i 2007 efter længere tids uenighed og efterfølgende med partiet i 2008 for at blive fri (løs)gænger i forbindelse med sagen om asylbørn. Var i de sidste 6 år vicepræsident for OSCE PA, som er en transatlantisk sikkerheds- og samarbejdsorganisation med 56 medlemslande. Har i den forbindelse bl.a. ledet en række internationale valgobservationer bl.a. i Tadjikistan, FYR of Macedonia, Tyrkiet m.fl. Hun er i dag ikke medlem af noget parti.

Pia har en mastergrad i Public Policy fra RUC og skrev afhandling om "Magt- og institutionsbegrebernes betydning for implementering af det sociale medborgerskab." Hvis man vil bidrage til hendes arbejde på POV, kan man donere et beløb, man selv vælger størrelsen af på Mobile Pay: 53 53 36 84.

FACEBOOK

TWITTER

GOOGLE

PINTEREST

TAGS:

ERINDRINGER

HELLE THORNING-SCHMIDT

HVAD MAN IKKE DØR AF

PIA CHRISTMAS-MØLLER

PORTRÆTBOG

ANBEFALET TIL DIG

Tom Ahlberg: Da Sverige svingede til højre

Lena Eriksen: Børnene, badevandet og det store hav

Malene Schwartz: Tisvilde slipper os aldrig

F Ø L G P O V

Synes godt om

Del

48 tusind personer synes godt om dette. [Opret en profil](#) for at se, hvad dine venner synes godt om.

Follow @pointofviewint

S T Ø T P O V

POINT of VIEW International modtager ikke mediestøtte, bruger ikke banner- eller pop-up-reklamer og har ikke nogen betalingsmur.

Hvis du ønsker at støtte vores arbejde, kan du gøre det ved at abonnere, donere et enkelt beløb eller honorere den enkelte skribent via hendes eller hans MobilePay. Skribenternes numre er oplyst i infoboks under teksterne.

Støt POV med MobilePay

Støt POV's arbejde med en flad tyver (eller mere) og et enkelt klik på logoet nedenfor eller via nummeret her: **MobilePay 40 12 19 68**



Støt POV som abonnent

Nedenfor kan du vælge at støtte POV med et fast månedligt beløb på 20, 100 eller 1000 kr. via PayPal. Aftalen kan til enhver tid opsiges med øjeblikkelig virkning.

Donations-niveau
Glad bruger : 20.00 DKK pr. måned ▼

Abonner



Du kan også støtte os med en bankoverførsel:
Reg. nr. 3409 kontonr. 12107307

VI TAKKER FOR DIT ENGAGEMENT

Om POINT of VIEW International

POINT of VIEW International er en uafhængig platform for analyse, debat og kritik for 62 skribenter og journalister. POV har desuden bragt gæsteindlæg af mere end 300 eksperter, meningsdannere og kunstnere.

Som blogfællesskab gælder det, at alle skribenter skriver i eget navn, kun giver udtryk for egne meninger og selv står på mål for dem.

Disse synspunkter deles derfor ikke nødvendigvis af hverken POV International eller andre skribenter ved POV.